

Hammerslagspris ved medlemssalg og auktion den 8. januar 2008

Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris	Nr.	Pris
1	30	22	260	43	8	64	0	85	90	106	54
2	10	23	270	44	18	65	0	86	16	107	320
3	31	24	24	45	20	66	14	87	38	108	40
4	10	25	28	46	112	67	12	88	300	109	530
5	22	26	50	47	16	68	22	89	0	110	610
6	24	27	90	48	30	69	20	90	20	111	400
7	24	28	94	49	20	70	0	91	0	112	50
8	26	29	130	50	9	71	5	92	0	113	52
9	20	30	0	51	9	72	0	93	20	114	20
10	30	31	0	52	5	73	20	94	3550	115	15
11	10	32	0	53	9	74	0	95	320	116	15
12	10	33	0	54	0	75	5	96	100	117	34
13	20	34	0	55	0	76	20	97	130	118	60
14	0	35	0	56	160	77	5	98	110	119	30
15	0	36	0	57	0	78	25	99	170	120	20
16	0	37	0	58	0	79	70	100	26	121	20
17	0	38	60	59	0	80	28	101	16	122	15
18	410	39	90	60	0	81	50	102	5	123	22
19	1500	40	92	61	10	82	56	103	20	124	130
20	40	41	0	62	125	83	15	104	0	125	270
21	40	42	0	63	0	84	54	105	74	©	

Numismatisk Forening afholder medlemsmøde med auktion
tirsdag den 11. marts 2008 kl. 19.30
 i NygadeHuset i Aabenraa.

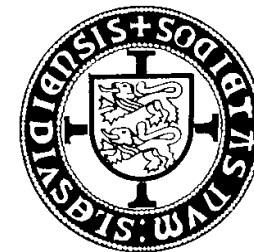
**Mødet starter med foredrag ved
 overinspektør Asser Amdisen
 fra Aabenraa Museum, der fortæller om kongerækken**

Diocletian abdicerer.

Hvor prosaisk det end lyder, var det bemærkelsesværdigt, at kejser Diocletian ikke, ligesom de fleste af hans forgængere, blev myrdet. I over-ensstemmelse med sit program for opbygning af tetrarkiet, forlod han frivilligt kejserembedet i 305 og levede sine sidste otte år som privatperson i sit enorme palads, hvoraf der endnu er velbevarede bygningsafsnit, beliggende ved den romerske provinsby Spalato (nu Split) på Dalmatiens kyst i det nuværende Jugoslavien.

Henry Hofmand Nielsen.

Numismatisk Forening for Nord- og Sydslesvig

Nr. 7 11 marts 2008 Auktion nr. 384 47. årgang

Den sidste store romerske hedningekejser. II.

Aurelius Valerius Diocletian 284-305

Af Henry Hofmand Nielsen

Fortsat fra nr. 6, februar 2008

Møntreformen og maksimalprisedikter.

På det økonomiske område var det især Diocletians møntreform og hans maksimalprisedikt, der fik stor betydning i bestræbelserne på at skabe stabilitet for riget.

Formålet med møntreformen var at bremse den inflation, som havde skabt et økonomisk kaos gennem en længere årrække.

Møntreformen, der blev gennemført i flere tempi fra 286 og fremefter, bevirkede blandt andet, at der blev udsendt helt nye møntnominaler, som for eksempel kobbermønten – Follis – med en vægt på hen ved 10 gram, ligesom udmøntningen af Aureus – guldmønter – og denarer øgedes.

Samtidig med udsendelsen af disse nye møntnominaler ophørte de sidste romerske kobberudmøntninger i det græske område og i Lilleasien, ligesom den aleksandrinske tetradrachme forsvandt fra omsætningen.

Det var imidlertid ikke muligt at få dæmpet de voldsomme prisstigninger, fordi befolkningen ikke havde nogen tillid til pengenes værdi. Diocletian indså derfor, at der måtte gøres noget ganske ekstraordinært, hvis inflationen skulle bremses eller stoppes. Han fik derfor i 301 i alle landets byer opsat stentavler med det såkaldte diokletianske maksimalprisedikt, som fastsatte de maksimale priser for alle slags varer og tjenesteydelser. Maksimalprisediktet var meget omfattende og gennemarbejdet og rummede priser udregnet i denarer på mere end 10.000 forskellige varer og tjenesteydelser.

Mange af disse stentavler, som blev opsat rundt om i alle rigets byer, er endnu bevaret og har en enestående kulturhistorisk værdi, idet man heraf kan se, at man

Medlemsblad for:
**Numismatisk Forening
for Nord- og Sydslesvig**

Redaktion:

Palle Gulddahl
Slotsbakken 5
6300 Graasten
Palle@Gulddahl.dk

Gengivelse af artikler kun
efter indhentet tilladelse
og med kildeangivelse.

Formand:

Henning Kjær
Kærmindevej 17
6400 Sønderborg.

Telefon:

74 43 34 82

Fakjaer@mail.tele.dk

Kommissioner:

Faste bud på medlems-
salgslisten og brevbud
skal være fremme dagen før
auktionen og modtages af

Jens Madsen
Jørgensby 14
6310 Broager
TLF. 74 44 95 63
jensmadsen@stofanet.dk

Oplag: ca. 165 stk.

Foreningens vedtægter kan
altid rekvireres hos
formanden.

www.nfns.dk

Tryk: Langenberg
Sønderborg

også dengang spiste gulerødder, asparges og oliven og ligeledes, hvad disse varer måtte koste. På maksimaltarifstenene, hvis tekst var indmejslet både på latin og på græsk, kan man endvidere læse, at man dengang handlede med fårelæder til hatte og huer og ligeledes med sengelinned. Der nævnes overtræk til madrasser og hovedpuder, og der omtales skriverør, blæk og pergament, som er forarbejdet med safranfarve.

For kejser Diocletian var det ikke alt, der lykkedes. Det omfattende arbejde med maksimalprisediktet og dels med udførelsen og opsætningen af de utallige stentavler med maksimaltarifferne havde ikke den ønskede effekt, ganske simpelt fordi ediktets bestemmelser ikke blev holdt, og det sorte marked florerede som ingen sinde før.

På andre områder lykkedes hans politik dog bedre. Som nævnt blev der i hans regeringstid skabt et mere centraliseret styre, ligesom hans opbygning af en hel ny styreform bevirkede, at der opstod en mere stabil indenrigspolitisk situation.

Kristendomsforfølgelsen.

Da kejser Diocletian så, at den gamle romerske verden brød sammen, blandt andet på grund af kristendommens voksende indflydelse, begyndte han i 303 at forfølge Kristi tilhængere. Ved flere lejligheder viste det sig, at embedsmænd og andre ansatte, endog indenfor det kejserlige hof samt i hæren, var gået over til den kristne tro. De, der blev afsløret som kristne, blev uanset rang og stand henrettet efter de mest grusomme og raffinerede metoder. Den største aktion mod de kristne blev dog indledt om morgenen den 23. februar 303, i det adskillige kristne kirker og basilikaer med samt deres menigheder blev brændt, ligesom der i den følgende tid blev iværksat fingerede brande på kejserpaladser

og offentlige bygninger rundt omkring i det romerske rige. De kristne blev dog draget til ansvar herfor med påfølgende tortur og henrettelse.

Diocletian var selv i en vanskelig situation, idet hans hustru Prisca og hans datter Valeria var blevet grebet af de nye kristelige ideer, men de blev trods deres kristne tro tvunget til at ofre til de romerske guder.

Trosfrihedens indførelse under kejser Konstantin den Store 306-337.

Under kejser Diocletian nåede kristendomsfølgelsen sit ubetingede maksimum, medens forholdene blev ganske anderledes, da hans efterfølger, Konstantin den Store, i 306 blev romernes kejser. Denne totale ændring af kejsermagtens forhold til de kristne skyldes ikke mindst, at Konstantin i drømme skulle have set et lysfænomen, hvor solen og korset blev forenet. I drømmen blev Konstantin opfordret til at sætte dette himmelske tegn på sine soldaters skjolde og hjelme.

I det afgørende slag ved Den Mulviske Bro nær Rom den 28. oktober 312, hvor han besejrede de sidste af sine modstandere og blev enehersker over både den vestlige og den østlige del af det romerske verdensrige, var tegnet blevet sat på soldaternes hjelme og skjolde.

Tegnet eller monogrammet kom til at bestå af det græske bogstav X, på græsk Chi, hvori de to første bogstaver er begyndelsen i Christus. Endvidere blev det tredje bogstav i Christus, nemlig rho, på græsk Rho, indføjjet i monogrammet, således at der kom til at danne det også i dag kendte og benyttede Kristogram (XP trykt oven i hinanden).

Kristogrammet blev i året 315 præget på romerske mønter tillige med de to græske bogstaver alfa og omega, det første og sidste bogstav i det græske alfabet, symboliserende skriftstedet: „Jeg er alfa og omega, begyndelsen og enden“.

Efter slaget ved den Mulviske Bro, i dag bedre kendt som Den Milviske Bro, lod Konstantin i februar 313 indkalde til et edikt i Milano, hvor det blev vedtaget, at der i det romerske verdensrige overalt skulle være trosfrihed, således at ingen måtte forfølges p.g.a. sin religiøse anskuelse, og det blev specielt pointeret, at end ikke jøder måtte forfølges, fordi de var gået over til den kristne tro!

Kristendommen bliver statsreligion.

Indførelsen af trosfrihed i Romerriget betød en utrolig ændring også i menigmands hverdag og daglige livsførelse. Der skulle dog gå snart 80 år, før kristendommen blev erklæret for statsreligion i verdensriget, idet kejser Theodosius den Store først i året 392 forbød al ofring ved hedenske altre og erklærede den kristne tro som statsreligion.